

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsake dva sveder, šest dni tedensko in praznike, ter vsake po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s poštnim jam dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoče sam poslati, vsa za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 80 h. — Za tute dežele toliko več, kolikor znaša poštovina. — Na naročbo brez istodobne vplačila: naročnine se na osira. — Za znanila plačuje se od petorastopne peti-vrate po 12 h, če se omanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se ne plačujejo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravitelstvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravitelstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je v Vegove ulice št. 2, vhod v upravitelstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Koroški Slovenci.

Dandanašnji, ko se je začela tako nasilna, da, brutalna gonja zoper slovenstvo na Koroškem — na zemlji, ki je bila nekdanje osrednje slovenskega naroda ali skoraj popolnoma naša, — in to ne le od zagrizenih naših starih sovražnikov Nemcev, ampak celo od vladnih krogov — vsiljuje se nam spomin, koliko je tam slovenski jezik v prejšnjih časih imel veljave in kako so ga tudi v višjih in najodličnejših krogih spoštovali in ocenjali. Zgodovina je zabeležila, da je bil v 13. stoletju skoraj splošni občevelni jezik na Koroškem slovenski jezik; dokaz temu je, da so — ko je leta 1227. slavnostno nemški pesnik Ulrik vitez Lichtenstein, vračajoč se iz Italije na Koroško dospel, ga domači koroški vitezi pozdravili v slovenskem kot domačem jeziku. Pa tudi v poznejših stoletjih se je slovenski jezik ravno tako spoštoval kot nemški, kar sijajno pričajo besede, s katerimi je Marija Pferschman leta 1758. pri Kleinmayerju v Celovcu izdani slovenski slovaru grofu Ivanu Antonu Gočsu posvetila. V predgovoru pravi: Da Eure Excellenz selbst ein windisches Wörterbuch zum drucken zu befördern geruth haben (in sicer leta 1744) und damit bekundeten, wie sehr Hochdieselben diese Sprache mit der wichtigen Hochachtung beehren und da die windische Sprache in Kärnten sowohl dem Vornehmen als auch dem gemeinen Manne im Handel und Wandel eine fest unumgängliche Nothwendigkeit ist, so ... in dalje.

Če pa primerjamo k onim izjavam sedanje početje koroških Nemcev nasproti svojim slovenskim so- deželanom in pomislimo, kako se je od takratne dobe razširjenost slovenščine na Koroškem že vtesnila in skrčila in kako tam tudi narodna zavest med podjarmljenim prostim slovenskim ljudstvom peša in pešuje, je to pač očitni dokaz nasilje

germanizacije, ki se tam sistematično in z najbrutalnejšimi sredstvi vrši, in to zadnji čas še celo pod avtoriteto in s pomočjo vladne uprave same, ki med Slovenci nastavlja sodnike in druge državne uradnike jezika prebivalstva nevede, in za čisto slovenske učence nemške učitelje; ki iztirava iz sodnih in drugih državnih uradov domači slovenski jezik in dopušča, da se slovenske stranke in oziroma njihovi zastopniki zavoljo rabe svojega poštenega materinega jezika celo kaznujejo. In to vse se godi v kljub temu, da je bil slovenski jezik, ki je občevelni jezik tretjine vsega prebivalstva na Koroškem, leta 1850. izrecno v deželnem zakoniku (glej pogl. XX. na str. 332) za v deželi navadni in sodnijski jezik proglašen; v kljub temu, da mu prisvaja člen 19. ustave enake pravice kot nemškemu; v kljub temu, da so mu bile tiste pravice v raznih kasnejših ministrskih odredbah priznane in zagotovljene; v kljub temu, da se je v zadnjih desetletjih pri celovškem deželnem sodišču in pri dotičnih okrajnih sodiščih slovenski jezik dejansko uporabljal kot uradni sodnijski jezik, ker so se slovenske vloge brez ugovora sprejemale in reševale in se v prizadetih slučajih tudi oklici (edikti) v uradni »Klagenfurter Zeitung« v slovenskem jeziku razglašali, — in tudi kasneje obravnave pri zbornem sodišču v navlašč zato sestavljenih senatih brez tolmača slovenski vršile!

Zakoni v sodnih stvareh so pač za celo Avstrijo veljavni v enaki meri in mora torej, kar je zakonito v enem kraju, veljati tudi drugod. Pa poglejmo, kako se v jezikovnih zadevah postopa po drugih deželah. — Ko se je bila za časa justičnega ministra Pražaka pri nekem okrajnem sodišču v Istri kazenska obravnava zoper zatoženega Hrvata zvršila s pomočjo tolmača, ker dotični sodnik hrvatskega jezika ni bil zmožen, je o tem obveščeni minister od-

poslal na tržaško višjo sodnijo ukaz, da je obravnavanje s pomočjo tolmača za v okraju navadni običajni jezik nepostavno, in da se mora skrbeti za to, da je sodnik jezika strank vsikdar popolnoma vešč in da se imajo tudi njih izpovedbe v izvirnem jeziku zabeležiti. Znano je nadalje, da se vrše obravnave zoper le slovenskega ali hrvatskega jezika zmožne zatožence v področju tržaške nadsodnije, vključno ugovorom laških zagovornikov tudi dandanašnji brez tolmača v jeziku obtožencev, — in znano, da se ravno tako postopa pri vseh sodnijah na Kranjskem. — Kar pa je zakonito v eni deželi, mora veljati tudi drugod in je torej neovrgljivo jasno, da je gori označeno sodenje postopanje pri koroških sodiščih nezakonito, samolastno in neveljavno.

Minizatevamo pojasnila, kako se striinja to postopanje s tolikrat zagotovljeno enakopravnostjo vseh narodov in njih jezikov, katero je bil leta 1850, ko se je ustanovil državni zakonik celo tedanji ministrski predsednik Schmerling, zagrizen Nemec, slovesno proglasil z besedami: Die Herausgabe des Reichsgesetzblattes in allen Landessprachen soll allen Völkern zum lebendigen Beweise dienen, dass es Seiner Mayestät Regierung mit der Durchführung der Gleichberechtigung aller Nationalitäten wirklich voller und heiliger Ernst ist!

Nanašaje se na vse to povedano, zahtevamo od vlade odgovora, ali si je svesta, da se tudi pri tem, kar se sedaj na Koroškem počenja, drži onega vodilnega načela? Zahtevamo pa še posebno od vodje justičnega ministrstva odgovora, jeli se sedanja jezikovna nasilstva in očitna zakonolomstva gode po njegovi odredbi ali v seld samolastnega ukrepa podrejenih mu oblastnih? V zadnjem slučaju naj on ne mudi, dotične oblastnike vzeti v disciplinarno preiskavo; v prvem slučaju pa naj državni poslanci store svojo dolžnost ter zahtevajo, da se

minister sam stavi pod za- tožbo zaradi očitnega kršenja po ustavi in posameznih zakonih zagotovljenih pravic, ki se gode na škodo slovenskega naroda!

Naj odgovorjamo zdaj še na neke po Nemcih tako rado povdarjane, pa že obrabljene ugovore, namreč da Kranjci in sploh drugi Slovani nimajo nikake pravice, se v koroške zadeve vtikati in da koroški Slovenci sami naše vmešavanje v njihove razmere odklanjajo — in nadalje da je koroški slovenski jezik čisto drugačen kot drugih Slovencev, da zatoj Korošci nas ne razumejo, še manj pa takozvani novoslovenski ali književni jezik.

Kar se tiče prvega ugovora, naj našim nasprotnikom najprej citiramo pomenljivi in poučni izrek njih lastnega učenjaka, nemškega zgodovinarja Vischera, ki se o pogubi raztresenih narodnih manjšin izraža tako-le: Der Zweig eines Volkes, der über ein Völkerscheidendes Gebirge sich erstreckt, wird unwiderstehlich nach und nach in das fremde Volk eingeschmolzen, wenn nicht vom Bildungsmittelpunkte der eigenen Nationalität ausserordentliche Anstrengungen ausgehen, um seine Sprache und Sitten zu retten! — Pa kaj naj bi mi, kljub tej opombi, kar mirno gledali, kaj se z našimi rojaki onkraj Karavank godi? Kaj naj bi pohlevno čakali, da se še zadnji ostanek naših koroških bratov narodnostno zatire in uduši, ter se iz sokrnikov naših bratov sčoma preustrojijo nam novi sovražniki? Ne! Kot da je Nemec Vischer navlašč za naše razmere govoril, hočemo in moramo se z vsemi postavnimi sredstvi in silami potezati za narodni obstanek naših koroških bratov, ter jih oti, dokler ni še prekasno, sicer neizogibni narodni pogubi, katera jim brez naše pripomoči preti, ker bi jih brez nas, prej ko se stoletje konča, za zmajrj pogoltnilo žleto pangermanizma. To naj Nemcem bode za odgovor, zakaj si mi

štejemo v svojo najsvetejšo dolžnost, neustrašeno braniti pred vsemi našo kri, naš lastni narod na Koroškem, po katerem oni stezajo predrzne svoje roke, ker vidimo, kako se od leta do leta domače slovensko ozemlje na Koroškem otesnjuje in manjša, in ker vemo, da se naši tamošnji, po krivdi vladajočih Nemcev v izobrazbi in politično zaostali bratje pred njih nasilstvom in pretečo jim pogubo oti ne zmorejo.

Kar pa zadene trditev velike razlike med našim in koroškim narodom, se mora ista smatrati za prav abotno, le Nemcem možno predrznost; oni govore o stvari, o kateri niti pojma nimajo; oni se drže kritikovati književni ali, kakor pravijo, novoslovenski jezik, ko niti prostega koroškega jargona ne razumejo. Kako nastane takozvani pisemski ali književni jezik, je bilo tem nemškim modrijašem že v št. 264. »Slov. Naroda«, in sicer na podlagi izjave tudi nemškega učenjaka profesorja Meringerja povedano. — Da malenkostne razlike v kakem izrazu ali v izgovoru medsebojnega porazumenja med nami in koroškimi ali drugodeželnimi Slovenci najmanj ne ovirajo, ve vsak Slovenec kadar prekorači meje svoje ožje domovine. To pa je vse drugače med Nemci, ki postanejo zares mučenci, če niso zmožni v občevanju s svojimi sokrnikimi sosedmi se posluževati književnega jezika, ker se v različnih nemških dialektih med sabo sporazumeti ne morejo, kakor to piše sam nemški pisatelj Hackländer v popisu svojega potovanja po Schwarzwald, namreč da se on in njegov spremljevalec s prostimi kmečkimi prebivalci nista mogla sporazumeti. Hackländer pravi dobesedno: »Von meinem norddeutschen Dialekte verstanden die Leute kein Wort und selbst mein Freund, der doch ein geborener Württemberger war, konnte sich nur schwer mit ihnen verständigen. Von den Reden, die

LISTEK.

Iz nekdanjih časov ...

Zdenko Savinjski.

I.

Bili smo to trije mladi ljudje, prijatelja Ivan in Ciril in jaz, vsi polni mladostnega ognja in živega temperamenta ... Na zunaj smo bili — lepo po vrsti, — Ivan socijolog, a dr. Krek, Ciril znanstvenik in leposlovec, obdarjen s finim Lamplovim kritičnim duhom, a moja malenkost se je pečala vsikdar le s političnimi vprašanji, specialno s splošno volilno pravico, katero zahtevajo naši kranjski klerikali ... a na znotraj je bil Ivan sentimental, Ciril idealist, a jaz realist ... Bili smo torej Ivan, Ciril in jaz. Vedno smo tičali skupaj. Niti najhujše gospodarsko-znanstveno politične debate nas niso mogle razkro- žiti, ampak vsak drugi, oziroma tretji, se sedel lepo skupaj v gledališču ter se zopet kregali ...

Blazeni časi onega sentimentalno-idealno-realnega prijateljstva ... sedaj vas pomnim, pomnim tako

živno, kakor da bi se vse to bilo dogodilo šele predvčerajšnjem ali pa vsaj pred dobrim tednom ...

Tačas smo dobili novo mezzosopranistino v naše gledališče ... Bilo je to ljubko bitje z zvonicim glasom, kateri je očaral vse poslušalce ... Njeno modro oko, v živem kontrastu s temnimi lasmi je potopilo v svojem neskončnem morju vsakega, kdor se je kedaj pregloboko vanj ozrl ... a njeni divni, slonokoščeni zobki so liki magnet pritegnili k sebi vsakogar, kdor se je zupal v njih preveliko bližino ...

In tačas se je zgodilo čudo ... Zaljubili smo se vsi trije v Mimi, oziroma Maženko, kakor jo je slovesno imenoval sentimentalni socijolog Ivan ...

Ivan je sanjaril o njej v zvezdnatih nočeh, hodeč po samotnih in zapuščenih cestah domov; Ciril, izneverši se svoji Lojziki, je molče poljuboval na skrivnem njeno ime na mojem gledališkem listu, a jaz kot realist sem si vbijal glavo, kako da bi se dalo žnjo seznaniti ali celo — o Amor! — imeti z njo sestanek ... Tako jo je ljubil vsak po svoje, drug na drugega neskončno ljubosumen

in drug drugemu zavidi, ako se je kateremu iz med nas slučajno nasmejalo ... O tempora!

Po gledališču smo začeli vedno velik lov na njo ... Ivan, počasi s filozofsko odmerjenimi koraki sentimentalnega socijologa hodeč, je nervozno brusil pete po asfaltnem tlaku ulice pri gledališču in na tihem prosil lunico, ako ni bila slučajno skrita za neprodirno ljubljansko meglo, da bi omečila njeno trdo srce ... Svojo palico je nosil vedno pod pazduho in se pregibal sedaj na levo, sedaj na desno ... Bila je taka njegova hoja ...

A Ciril? Ubogi platonični oboževatelj! Pod Tivoli je hodil na spre- hode takoj po predstavi, letal tam semtertje in slednjič, — smola, kakor jo imajo bajé vsi literati, — prišel gotovo prepozno, da bi jo bil še videl ... In tedaj je v duhu poljub- ljal kamenje, na katero je stopala Mimičina ljubka nožica ...

Jaz sem pa čakal tam v drevo- redu, na tihem zlobno posmehujoč se obema tovarišema, kajti imel sem v žepu njeno karto, s katero mi je naznanila sestanek ... In tedaj sem v duhu blagoslovil realistično in se

veselil svojega »nazadnjaškega in konservativnega« mišljenja, kakor ga je blagovolil nazivati tovariš Ivan.

Tako se nam je torej godilo ... Bilo je to že pred več leti ... In šlo je tako par mesecev ...

II.

In glej!

Tisti čas se je zgodilo, da sem se bil zagledal v drugo dekle in pustil Mimi. Bajé se je to pri meni večkrat zgodilo, — vsaj hudomušni kolegi so me tako obsodili in morda ne po krivici; toda v svojo opravičbo moram povedati, da sem tačas, dokler sem imel eno dekle, bil tej brezpogojno udan in zvest ...

Ivan ni bil prišel pri njej brez prve početke ... Lazil je sicer za njo, kakor da bi bil skrivni policijski agent, vedel je za vsak njen korak, toda luna ga ni hotela uslišati, brž- čas ji je gosta megla zadelala vsa ušesa ... Zastonj je zdihoval in plakal v temnih nočeh tam ob Ljub- ljanici in mislil na njo, svojo Maženko in njeno trdo, zakrknjeno srce ... Bil je nesrečno zaljubljen ...

Da se pa ne bo preveč smilil dražestni bralki, naj ji povem na

uho, da to ni bila njegova prva lju- bezen, ampak zgodovina ve pove- dati, da je tožil enkrat solze že za drugo, bajé za svojim vis-à-visom, za naivno osemnajstletno Anico ...

In kolega Ciril? Z mirom pla- toničnega oboževatelja je poslušal naju z Ivanom, ko sva govorila o Mimi; niti poteza njegovega obraza ni izdala ljubezni do nje ... Zdelo se mu je, da bi profaniral — Ivan- ov izraz in najbrže tudi vpliv tega sentimentalneža na Cirila — svojo ljubezen, ako bi nama povedal be- sedico o svoji neskončni ljubezni do oboževane Mimi ...

Molčal je torej raje in popisal ves svoj dnevnik z njenim imenom ... in kadar se je nalezal od Ivana lunine bolezn, tedaj je tudi zapla- kal ...

Oba sta pa mene, realista, mno- gokrat zasmehovala, kajti v svoji prijateljski zavisti sta se vedno zdru- žila zoper mene Delala sta mi mora- lične pridige; in ko sem jima jaz ho- tel pokazati amešnost njiju ljubezni- bolezn, zatrjevala sta mi sveto, da je plamen ljubezni v njih že davno, davno ugasnil ...

A ravno nasprotno je bilo res ...

ein von uns angeredetes Weib hielt, verstand ich kein Wort.« — Sicer je pa naravno in se opazuje pri vseh narodih in njihovih jezikih, da se katera beseda kje izgubi in drugod kaka nova nastane. To je že Oswald Gutsmann navajal in razložil pri izdaji svojega slovenskega, v Celovcu leta 1789 izdanega slovarja. On pravi: »Auf die Bemerkung mancher, dass irgend ein Wort unbekannt, also nicht windisch sei, sage ich, dass, wer in einer Sprache nicht über seinen Geburtsort hinaus bewandert ist, die Sprache so wenig beurteilen darf, als ein Gascogner die französische oder ein Gottscheer die deutsche Sprache. Wenn die Krainer etwas besser sprechen als einige kärntnerischen Windischen, warum sollen deshalb alle Windischen zu den echten slavischen Wörtern und zu deren echter Bildung weniger Recht haben als die Krainer!« — Novoslovenski ali književni jezik je torej le odtujih spačkov, od ptuje žindre očiščeni in z nekaterimi novimi besedami spopolnjeni in uglajeni jezik, katerega je pa treba Slovincem ravno tako se učiti in to v šoli učiti, kakor je to treba vsakemu drugemu narodu; ravno zato pa je nam, koroškim in drugim Slovincem potrebno slovenskih šol, da se izužijo tudi, in sicer najprej svojega domačega pravičnega jezika. Nemci pa in ravno tako tudi vlada sama Slovincem na Koroškem zapira slovenske šole in jim vsiljuje nemške, posledica je ta, da se maternega jezika niso učili, kar se jim je pa zabičalo od nemškega, so v kratkem času popolnoma pozabili.

Končaje kar nam je bilo pri srcu, da odbijemo napade Nemcev in vladnih organov, zahtevamo od vlade rešitev iz sedanjega neznosnega položaja, — zahtevamo, da se tudi našega naroda po ustavi in drugih veljavnih zakonih zagotovljene pravice spoštujejo, ter se našim koroškim bratom krivični jarem, ki jih tlači in žuli, odvzame, da ne bomo prisiljeni misliti, da Slovincem v Avstriji ni drugega namenjeno kot narodni pogin, ker sicer bi nam ostal le še obup in vzkliskati bi morali z besedami Irca Swifta, ki je, videč, kako Angleška postopa proti Irski, svoji srčni boli in svojem obupu dal duška v besedah: Oj uboga in zatrta moja domovina, za te bi bilo pač boljše, da se čez noč vtopiš na dnu morja!

Nemci in Madjari.

Boj med grofom Tiszo in dr. Körberjem se nadaljuje in poostreje. Vsi Nemci brez razlike strank so na strani dr. Körberja. Ta boj se tedaj bje pravzaprav med Nemci in Madjari. Nemci se zgražajo, kako more grof Tisza v imenu vseh Madjarov tako oholo in samozvestno nastopati proti Avstriji. In

Med tem, ko sem se jaz bil ohladil in postal zopet pameten, — jasen dokaz, da tudi realisti včasih noré —, sanjarila sta onadva še vedno o njej...

In slednjič sta se le sprla... Beseda je dala besedo, prijateljstvo med njima se je razdrlo, kajti potem, ko sta premagala vse svoje solzno-sentimentalne in idealno-poeitične nazore o ljubezni, srečala sta se enkrat oba slučajno v Mimini sobi... In skoro bi si bila skočila tedaj v lasé...

Na ulico prišedši obložila sta se s par krepkimi psovskami... To ju je zopet postavilo na realna tla... Spoznala sta, da je moj realizem vendar le še boljši nego njiju sentimentalno pošiljanje poljubov po posredovanju lune blede in oboževanje Miminih divnih zob, — seveda le iz oddaljenosti lože in odra...

In od onega usodnega dne sta se bajé spreobrnila... Začela sta hoditi po realnih tleh zemlje in v nebesih je bilo večje veselje nad tema dvema spokorjencema, nego nad stoosemindevetdesetimi pravičnimi realisti...

vendar ni bil nihče drugi kot ravno isti Nemci, ki so dajali Madjarom potuho ter jih naščuvali na upornost. Nemci so sklenili leta 1867. z Madjari tisto pogodbo, ki je od tedaj izvor vsega zla. Nemci so mislili, da si na ta način kupijo nadvlado v totranski državni polovici. Od tedaj so Nemci pri vsaki priliki klicali madjarske mogotce, ako jim je v Avstriji slaba predla za nadvlado. Poklicali so Andrassyja, da je vrgel neljubega jim avstrijskega ministrskega predsednika grofa Hohenzwartha. Isti Nemci so v zadnjih letih poslali Chlumcekega k ogrskemu ministrskemu predsedniku Kollomanu Szellu, da bi pomagal vreči avstrijskega ministrskega predsednika grofa Thuna. Nemci so bili zopet, ki so za časa nemške obstrukcije poslali ogrskim liberalcem spomenico, v kateri so jih prosili pomoči ter jim obljubili povračilo. In najnovejši čas so se zopet Nemci zopet na skrivnem pogajali z ogrsko neodvisno stranko ter ji obetali pomoč za dosego samostojne madjarske armade pod pogojem, da neodvisna stranka pospešuje nemška stremjenja po nadvladi v Avstriji. A sedaj kriče Nemci, da so postali Madjari predrzni ter se vtikajo v avstrijske notranje zadeve! Mar naj vzdihujejo s svojim pesnikom: »Die ich rief die Geister, werd' ich nun nicht los!«

Predsednik grof Tisza je odgovarjal v sobotni seji ogrskega državnega zbora Körberjevim izvajanjem še bolj oholo in samozvestno. Rekel je, da se ne mara z njim spuščati v polemiko. Na svojem mestu da ostane le detle, dokler bo mogel zastopati svoje izraženo stališče ter pridobivati ogrski ustavi in ogrskim zakonom veljavo. Norčeval se je iz Körberja, da niti ne pozna negotbenih zakonov, ker je omenjal avstrijsko-ogrsko pogodbo. Take negotbe niti ni, temuč so le dvojni popolnoma ločeni negotbeni zakoni, drugi za Avstrijo in drugi za Ogrsko. Svoj govor je zaključil: »Seveda dovoljujemo (milostno?) avstrijskemu zakonodajstvu iste pravice, ki jih zahtevamo (!) zase.«

Posl. Kossuth je ministrskega predsednika zahvalil za možato izjavo ter rekel, da glave avstrijskih uradnikov ne morejo zastopati, da izvira na Ogrskem vsaka pravica iz naroda, v Avstriji pa le iz cesarja.

Še bolj oholo je govoril posl. Polonyi, ki je rekel, da je Avstrija dobila svojo ustavo le po posredovanju Ogrov. — Kmalu bodo ti oholi Avari trdili, da sploh le po njihovih zaslugah obstoji Avstrija. Saj tudi Nemci v svoji nadutosti govore, da so ustanovitelji in ohranitelji Avstrije. V tem sta si oba naroda enaka, zato pa pušča Slovane ta najnovejši konkurenčni boj povsem hladne.

Odnosaji med Srbijo in Bolgarijo.

Med slovanskimi balkanskimi državami niso bili odnosaji nikdar taki, da bi bilo skupno politično postopanje na zunaj mogoče. Posebno med Bolgarsko in Srbsko so razmere od vojske l. 1885 vedno take, da izključujejo vsako edinstveno politično akcijo, kar je seveda za obe državi zelo škodljivo. Makedonsko vprašanje bi lahko obe državi v lastnem interesu dovedlo do složnega nastopa napram Turčiji, toda, kakor se kaže, je baš to ona preporna točka, ki je v zadnjem času vir nespozumljenja med Bolgarsko in Srbijo. Prebivalstvo Makedonije je po pretežni večini slovansko, ako pripada potem isto bolgarskemu, ali srbskemu plemenu, je to postranska stvar. Če se pa Bolgari in Srbi sedaj že o tem prepirajo, dokazujejo s tem, da so še veliki politični diletanti. Makedonija je še sedaj pod turškim jarmom in ni upanja, da bi se ga v doglednem času otresla. Ako se že torej sedaj računata s tem, kateri državi bo ta pokrajina pripadla, se nam zdi, kakor da bi se Bolgari in Srbi prepirali o koži medveda, katerega še nimajo. To je v zadnjem času uvi-

dela tudi Srbija in je hotela v makedonskem vprašanju postopati z Bolgarsko skupno. To složno akcijo pa je bolgarska vlada odklonila in s tem pokazala, da je v političnem ozir silno kratkovidna in da je valed te kratkovidnosti ne more dvigniti na višje stališče, ki bi omogočilo složno delovanje obeh sorodnih držav. Sedanje bolgarsko ministristvo Petkov-Petrov, katerega je poklical knez Ferdinand na krmilo, se zanaša docela na svojo moč in odklanja v svoji ozkosrčnosti vsako sopomoč, meneč da se bodo Makedonci, ako se bode samo Bolgarija zavzemala zanje, v odločilnem času, ko se stre turški jarem, tem gotoveje pridružili Bolgarski. Ako je ta polika prava, je seveda dvomljivo. Srbski ministrski predsednik Sava Gruič se je napram dopisniku francoskega lista »Liberte« pritoževal, da tira Bolgarska v zadevi Makedonije politiko docela na svojo roko in odklanja vsako pomoč. To čudno, brezmejno častihlepje Bolgarske ne more voditi k cilju, ampak kompromituje samo rezultat, je menil Gruič. Ta sodba je popolnoma upravičena.

Politične vesti.

— Delegacije. Kakor se poroča iz ogrskih političnih krogov, so volitve v delegacije v ogrskem drž. zboru zagotovljene. Delegacije se potemtakem snidejo dne 15. decembra. Ker pa z ozirom na božične praznike ne bo mogoče dognati skupnega proračuna, dovoliti morajo delegacije v prvi vrsti budgetni provizorij.

— Grof Tisza proti obstrukciji. V soboto je prišla k ministrskemu predsedniku deputacija mestnega zastopa pod vodstvom nadžupana ter mu izročila protest proti obstrukciji. Tisza se je zahvalil ter obsodil obstrukcijo z besedami: »Ako pregledamo negotovost pred seboj, moramo kar obupati nad usodo našega naroda, ako se ne posreči, izveleči ga iz močvija, kamor so ga zavlekli nepremišljeni.«

— O srbskem kralju Petru so raznašali zadnji čas nemški listi vesti, da ga je zadela kap. Kralj je popolnoma zdrav. »Beogradske novosti« so prinesle uvodni članek »Kralj Petar pred odstopom«. Članek je bil zaplenjen.

— Gospodarske reforme na Ruskem. Lansko leto se je na željo carja sklicala komisija, ki naj bi preiskovala vzroke za pešanje kmetijstva ter nasvetovala sredstva za njega povzdigo. Sedaj je komisija svoje delo izvršila pod predsedstvom državnega tajnika Kokoceva. Komisija je vladi predlagala sledeče prenosove: ureditev potujoče obrti, pospeševanje domače industrije, razširjeno delovanje agrarnih bank, ureditev preseljevanja in znižanje odkupnine.

— Sultan — nahoden. Poslaniki veselil so zahtevali avdienco pri sultanu, da bi se pogovorili z njim, kaj je z njegovim odgovorom na reformne predloge Avstrije in Rusije. Sultan pa je poslanike prosil, naj ga za sedaj puste v miru, ker je nekoliko — prehlajen.

— Glavne volitve v Italiji namerava baje vlada razpisati. Poroča se, da pri tej priliki Vatikan prvič dovoli katoliškim volilcem, da se smeje volitev udeležiti.

— Volitve v pruski deželni zbor imajo sledeči izid: 148 konservativcev, 54 svobodnih konservativcev, 97 centralistov, 79 narodnih liberalcev, 23 pristašev svobodne ljudske stranke, 13 Poljakov, 8 članov svobodne zveze, 2 Danca, dva člana kmetске zveze, 2 reformne stranke in 5 divjakov. Socialni demokratje so na celi črti podlegli, tudi Babel in Ledebur.

Dopisi.

— Iz Postojne. Mesec november se že nagiblje svojemu koncu, vsa narava se pripravlja k spanju. Toda kje je društveni življenj, kje so zahvalni večeri, kje so koncerti? Škoda, da smo v Postojni, v tem svetovnoznanim kraju! To malomestno življenje, ti malenkostni nazori, — to ponikajoče društveno življenje — kam plovemo? Je-li to značaj 20. stoletja? Pokažimo vendar, da nismo vzrasli v

brlogih, temveč v energičnem, samostojnem gibanju našega slavnega stoletja, ki zaničuje vse, kar je enostransko, ter skrbi le za splošni razvoj vzvišenega duševnega genija! Sloga jači nesloga tlači! Kako hudo, — to čuti postojnska inteligenca. Pervi so se razkropili, le ptice pevke, stalne namreč, — naj pokažejo, kaj zamore konsekvantnost. Vsakdo toži, s komur koli govorim, — napravimo tedaj enkrat z združenimi damskimi močmi zabavo, ki bode gotovo zvabila vse medvede iz njihovega zimskega spanja, ki bode pokazala, kaj se lahko doseže v Postojni brez posebnega truda — seveda le z združenimi močmi! Kako elegantno, kaka specijalitet, »damski plesni venček z uvodno zabavo«, katerega priredi postojnski slovenski damski krog, vse dame in gospije z združenimi močmi! Podpirajte načrt, nobeni sotrudi ne bode žal, za repertoire bode preskrbljeno, prav zanimive in zabavne točke stavimo vanj! Toliko dam in gospij v Postojni, — ne pozabimo, da smo vrle, Slovenke, slavne Postojnčanke! In še smoter, za kojega se hočemo potruditi! Pod pokroviteljstvom slavnega našega pesnika M. Vilharja, kojega spomenik hočemo imeti na javnem trgu, temu spomeniku v prid hočemo prirediti krasen »damski venček!« Katera izmed nas se ne bode z vsem zanimanjem in res prisrčnim navdušenjem za narodno stvar podala na krov! X. Y.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. novembra.

— Občinski svet ima v torek, 24. t. m. ob petih popoldne sejo. Na dnevnem redu so poročila o regulaciji mesta onkraj južne železnice ob cesti na Rožnik; o prošnji moštva mestne policijske straže za povišanje vsakoletnega pavšala za obutev; o dovolitvi letnega prispevka za pomagala pri kurjavi na višji realki; o prošnji za stalno nagrado šolskim slugam na I. in II. mestni deški ljudski šoli in na slovenski dekliški osemrazrednici; o zvišanju nagrade pomožni vrtnarici na II. mestnem otroškem vrtcu, Ani Gorupovi; o proračunu mestne klavnice za leto 1904; o dovolitvi dodatnega kredita za podaljšanje vodovodnih cevij po Miklošičevi cesti in po Dalmatinovih ulicah; o proračunu mestnega vodovoda za leto 1904; o prošnji Frana Souvana za odpis pristojbine za večjo porabo vode; o enaki prošnji dr. Franca Munde; poročilo o nasvetu upraviteljstva mestne elektrarne glede polaganja novih kablov v Knafjevih ulicah do »Narodne Tiskarne«; o prošnji nekega mestnega uslužbenca za stalno nameščenje; o prošnji nekega mestnega uslužbenca za osebno doklado.

— »Slovenčev« račun. V soboto je »Slovenec« zopet izpregovoril o podpori ljubljanskemu gledališču. Postavil se je na prav ko modno stališče, češ, za gledališče se ne plača samo to, kar daje dežela podpore vsako leto, marveč računati se morajo tudi obresti od kapitala, ki je zazidan v gledališče. Stavba — pravi »Slovenec« — je veljala 602.000 K. Od te svote se morajo računati obresti po 4 1/2% in stroški za vzdrževanje poslopja. Na ta znameniti, vso bistroumnost naših liguorijancev razodevajoči način je »Slovenec« izračunal, da stane gledališče vsega skupaj 65812 K 96 v na leto. Ta račun je unikum na svetu. O tem, koliko je dala dežela iz davčnih sredstev za gledališče, oziroma za stavbo, se že še pomenimo in tedaj se pokaže, da ni vse tako, kakor pisari »Slovenec«. Za danes le pozivljamo »Slovenca«, naj izračuna, koliko milijonov in milijonov je že dežela investirala za kmetске potrebe. Kadar bo to dognal, naj pa računa od teh milijonov obresti po 4 1/2%, in potem bo videl, koliko pride po njegovi metodi vsako leto na kmeta in potem bo tudi videl, kako resnično je govoril dr. Tavčar, ko je dejal, da žrtvujejo mesta svojo srčno kri za kmeta.

— »Učiteljski Tovariš« je priobčil v zadnji številki pod naslovom »Boj na divje Amonite« zelo ostro pisan članek, ki se bavi z vprašanjem o izboljšanju učiteljskih plač in hudo napada klerikalce, ki so s svojo brevestno obstrukcijo v

dež. zboru preprečili regulacijo učiteljskih plač; ljudje, ki so tega krivi, so vredni največjega zaničevanja. Klerikalna obstrukcija je ukradla učiteljstvu namenjeni prihodki in dr. Šusteršič, ki je to povzročil, je tat težko in krvavo prisluženega kruha učiteljev. Tega moža, velikega katolika brez vere in srca, in vse tiste, ki so z njim enega mišljenja — zaničuje vse slovensko učiteljstvo, kakor še ni zaničevalo nikogar in ga sovražil prav iz globočin ogorčene duše. Glede zahteve, katero je izrekel dr. Šusteršič v Cerknici, da mora dati učiteljstvo klerikalnim poslaneem, zlasti pa Jakliču za napada »Učiteljskega Tovariša« nanje častno zadoščenje, ako hoče, da bodo klerikalci pristupili v dež. zboru predlogo o regulaciji učiteljskih plač v razpravo, pravi članek: »Siromaki smo učitelji, veliki siromaki, a nikdar in nikoli nas ne bo videla ta patološka prikazen (Šusteršič) klečati pred seboj. Ali nas ima ta človek za tako podle in breznačajne? Ali meri značaj naprednega slovenskega učiteljstva po kopitu, pokaterem so prikojeni ljudje njegove vrste? Zahteva dr. Šusteršič a je ena zmed največjih neumnosti 20. stoletja in nikakor ni mogoče, da bi jo izgovoril človek trezne pameti! To so krepke, a umestne besede!

— Kongregacijske šole na Kranjskem. Naša dežela bi potrebovala francoskih senatorjev. Dočim na Francoskem celibatarje in nune podijo iz šol, jih na Kranjskem vsled pomanjkanja učiteljstva vabijo v šole ter se jim izroča mladina v vzgojo, dasi o vzgoji pojma nimajo. Zopet dva slučajja. »Revnin« šolskim sestram v Šmihelu pri Novem mestu, ki imajo že 5 razredno zasebno dekliško šolo, se je dovolilo imeti tudi javno šolo s poldnevnim poukom, dokler se ne uredi odnotno šolsko področje. V Vačah pri Litiji pa se je poveril pouk ondotnemu kaplanu Alojziju Smukavcu, ki bo poučeval v kaplaniji, dokler se ne zgradi novo šolsko poslopje. Učiteljev ni, ker je plača preslaba, plača se ne zviša, ker tega klerikalci ne dovolijo, in tako dosega po ovinkih klerikalci svoj namen ter se polnijo naše šole z duhovniki in nunami.

— Novi krajni šolski nadzorniki v krškem okraju. Tudi znamenje časa! Izmed 30 ravnokar imenovanih krajnih šolskih nadzornikov v krškem okraju ni nič manj kot 16 župnikov in kaplanov in le dva nadučitelja.

— »Svetilnik«. Gospod Ante Stembergar v Trstu nikakor ni v milosti pri »Slovenec«. Dasi je g. Stembergar duhovnik, ga je »Slovenec« že prav pošteno pokrtačil, kar pa ga ne moti, da bi se ne skliceval na Stembergarjev listič »Svetilnik«, — če mu tako kaže. Tako je storil sedaj, ko je g. Stembergar bleklin nekaj »nespametnih besed o kranjskem dež. zboru. Vprašali bi g. Stembergerja, zakaj rajši ne piše o stvarih, ki jih pozna, kakor da piše o dež. zboru, glede katerega nima sodbe? Kako hvaležno bi bilo na pr., če bi g. Stembergar pojasnil razmere pri »Marijini družbi« v Trstu, oziroma zakaj ni več predsednik te družbe!

— Katoliški pogreb protestantinj. V Schottwieniu na Nižje Avstrijskem je bila te dni pokopana vdova nekdanjega federalističnega nemškega avstrijskega poslanca in političnega pisatelja, gospa Schuselka-Brüning. Umrla je v protestantovski veri, bila pa po poročilu dunajskih listov pokopana s ceremonijami katoliške vere, katere je opravil schottwieniski župnik. Pokojna je bila prav bogata in katoliški župnik je bil za spremstvo protestantinj h grobu mastno plačan. Take dogodbe si je treba dobro zapomniti za slučaje, da se nepreviden in drugim, posebno ubožnim katoličanom jedreče katoliški cerkveni pogreb. Kajti ravno po katoliških naukah so mlačni ali verskim zapovedim nepokorni sovorniki, ker so katoličani, vredni priprošnje bratov in sester v Kristusu, posebno katoliških du-

stresček“, ki ga je proizvajal g. Selak. Za njegov vzoren nastop žel je gosp. Selak tako obilo priznanje, da je moral par odlomkov tega kupleta ponavljati. Na to je zapel društveni pevski zbor „Slovenski svet“, kar so navzoči z dolgotrajnim ploskanjem pozdravili. Za tem se je razvil živahen ples, ki je trajal pozno v noč. Prav pohvalno se moramo izreči o društveni godbi, ki je igrala prav dobro in pridno ter žela obilo priznanja. Slovenskemu trgov-

sko priznanje. Slovenskim trgovskemu društvu je na tej prireditvi, ki je bila tako zabavna in je vsestransko tako lepo uspela, čestitati, ter upamo, da priredi zopet kmalu enak zabaven večer. Ogromna udeležba brez posebnih reklame je bila dokaz, da društvo uživa simpatije našega občinstva, kar je za to, res delavno in lepo se razvijajoče društvo le moralen uspeh, na katerega sme biti društvo ponosno.

— **Poročil** se je v **Ilirski Bistriji** gospod **Kristian Hodnik** z gospico **Lojziko Bizailovo** iz **Gorice**. — Na **Reki** se je poročil vrli narodnjak gospod **Franjo Samsa** z gospico **Antonijo Samsa**. Čestitamo!

— **Himen**. Poročil se je gosp. **M. Škerlj**, sodni adjunkt v **Novem mestu** z gđc **Pijo Srebretovo**; gosp. **Josip Pauer**, trgovec v **Braslovčah**, pa z gđc **Božo Srebretovo** v **Brezicah**.

— **Umrli** je v **Gradcu** polkovnik v pok. **Peter Krajnovič** pl. **Urlajgrad**.

— **Čajni večer v ruskom kružku** se je moral preložiti od srede 25. na četrtek 26. t. m.

— **Častniško šaržo je odložil** poročnik 17. polka, Geza Makay.

— **Za pogorelce v Travniku, Bosna!** Zadnji veliki požar v Travniku uničil je sto poslopj in je beda med tamošnjim prebivalstvom, sobrati Hrvati, zelo velika ter je toraj pomoč nujno potrebna. V korist pone srečenih Travnicanov priredi zabavni večer pevsko društvo „Ljubljana“ v nedeljo 29. t. m. v svoji društveni dvorani na Turjaskem trgu št. 1 (Puntigamska pivnica) na kojega se vabijo vsi prijatelji Hrvatev in gosposlebi.

vsí prijatelji Hrvator, vsí rodoljubí, p. n. podporní člani in slavno občestvo. Spored prijavimo v eni prihodnjih števík. Vsakojaka prostovoljna darila, katerih natančen izkaz se bode objavil v časnikih, sprejema z hvaležnostjo odbor perverskega društva „Ljubljana“. — Storimo kaj za bedne brate!

— **Društvo slovenskih odvetniških in notarskih**

Uradnikov s sedežem v Celju je imelo dne 15. novembra t. l. v Celju svoj občni zbor. Društvo šteje 126 rednih, 7 ustanovnih in 18 podpornih udov. Isto je imelo v pretečenem letu 1909 K 67 h dohodkov in 1824 K 66 h stroškov. Društveni imetek znaša 2437 K 18 h. V odbor so se volili ti-le gospodje: Ivan Bovha, predsednik; Fran Moškon, Ivan Dobršek, dr. Lj. Stiker, Rasto Fašalek, dr. Vladislav Pegan in Josip Kolar, odborniki; Josip Goričan, J. Prelec in Robert Pohar, odbor, namestniki; Josip

nar, oboor. namestniki; Josip Christof iz Ljubljane in Štefan Kamenšek iz Maribora, računsko pregledovalca. Na vrsto pridejo razni predlogi. Predlog Dragotina Gobec, glede ustanovitve društvenega glasila, ki bi istotako zastopalo koristi posojilničnih kakor odvetniških in notarskih uradnikov, se je odklonil, takisto tudi nadaljni predlog, da se združijo odv. in not. uradniki s posojilničnimi uradniki v eno društvo. Glede predloga o preimstitvi društvenega vodstva iz Celja v Ljubljano se je sklenilo, da naj sedež društva ostane še nadalje v

Celju. — Občni zbor je sprejel tole resolucijo: Odvetniški in notarski uradniki iz Istre, Koroške, Kranjske in Štajerske zahtevajo najodločnejše, da se že enkrat skleneta zakona: I. o zavarovanju za starost in onemoglost zasebnih uradnikov in njihovih družin; II. o uvedeni popolnega nedeljskega počitka v odvetniških in notarskih pisarnah. Visoka vlada se pozivlja, 1) da p.skrbi, da pride takoj v začetku tega zasedanja v državnem zboru zakon o zavarovanju za starost in onemoglost zasebnih uradnikov in njihovih družin do posvetovanja in sklepanja in 2) da takoj predloži visoki zbornici načrt zakona glede uvedeni popolnega nedeljskega počitka v odvetniških in

— Surov napad katoliškega junaka v Voklem pri Kranju. Preteklo nedelo popoldne je šel občinski sluga Brezar v Kranju z nekim posestnikom v Voklo. Tamkaj sta stopila v Knisčičevo goščavilo, kjer je bila zbrana večja družba. Ko sta se zvečer vračala domov, je nakrat nekdo Brezarja na mestu napadel. Na njegov klic je pri-

— **Nagla smrt.** V Toplicah so našli 76 letnega usnarjara Antona Strnišo mrtvega pod kozlozem. Padel je menda z lestve, ter se ubil, ali ga je pa še pred padom kap zadela.

— **Saški prestolonaslednik na Koroškem.** Soprogo mnogo imenovane bivše princezinje Lujize (sedaj grofice Montignoso) se je pripeljal v Trbiž na lov na divje koze.

— **Izpred sodišča.** Švilja Antonija Z. v Ljubljani je kupila v neki tukajšnji trgovini šivalni stroj na obroke. Trгоvec se je pridržal lastniško pravico za toliko časa, da bodo plačani vsi obroki. Švilja pa je poravnala le en del dolga, potem pa je šivalni stroj zastavila. Zato je bila obsojena na pet dni zapore. Zabeležili smo ta slučaj v svari, ker vlada splošno napačno mnenje o kupčiji na obroke.

— **Prepoved tat.** Marija Koscec, služkinja v Vegovih ulicah št. 6 je v soboto popoldne srečala na stopnicah nekega moškega, ki je nesel njene črevlje. Ko je Koscec zaupila nad njim, da ji je črevlje ukradel, je moški vrgel črevlje na tla in zbežal.

— **Vrček v glavo zagnal**
je včeraj zvečer zidar Franc Spacapan zidarju Francu Lozarju, stanujočemu v Pristavskih ulicah števil. 8, s katerim se je bil sprl. Lozar je na glavi težko poškodovan in so ga morali prepeljati v deželno bolnico.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 15 izselencev.

— **Parobrod „Zeeland“** parobrodne družbe »Red-Star-Line«, ki je odpeljal 14. t. m. iz Antverpena, je srečno došel v Novi York.

— **Izgubljene in najdene reči.** Delavka v tobačni tovarni Frančiška Aceto, stanujoča v Brdu števil 34, je izgubila včeraj pred šenklavsko cerkvijo srebrno žensko uro.

hale zlat obesek. — Zasebnica Alojzija Pišman, stanujoča v Novih ulicah št. 5, je izgubila nekje v Šiški denarnico, v kateri je imela okoli 13 kron.

— **Amerikanske novice.** — Linčali so v Shreveportu, La., zamorca Grolacka, ki je s sekiro ubil dva svoja sodruga, v Lake Village, Ark., za zamorca Johnsona. Linčanja so se udeležili poleg belokožcev tudi črnci. — 2000 delavcev je odšlo v Welchu, W. Va. »United States Steel Corporation«. — Tovarne so zopet odprli v Pittsburgu. Nad 50 000 delavcev bi imelo zaslužek. — 9 rudarjev se je zadušilo v rovu Kearsarge, v Bute, Mont. Vnela se je namreč hiša za stroje in v gostem dimu, ki je prihajal v notranje prostore rova, so se nesrečniki zadušili. Ostalim rudarjem se je posrečilo skozi neki star rov uiti na pravo.

* **Najnovejše novice.** —
Obravnava proti sv. vaelavski

— Nesreče na železnici. Na progi St. Louis-Chikago je trčil tovorni vlak v osebni vlak s take silo, da se je osebni vlak skoraj popolnoma zdrobil. 32 potnikov je ubitih, ostali pa so skoraj vsi močno ranjeni. Na postaji Ceredicia (Španija) sta tudi trčila 2 vlaka skupaj; 7 oseb je mrtvih, 17 pa ranjenih. — Vojvoda v škripeih. Vojvoda Orleanski je nedavno povozil blizu

Ptičji doktor. V Londonu je otvorila neka podvezna dama bolnišnico in vzgojevališče za ptičje. Ta čudna bolnišnica že ima nad 600 pernatih bolnikov, »bojla« pa nad 4000 govejev. Vsak ptič plača 1 krono na teden za oskrbo, stanovanje, vzgojo, zdravlila itd. Večkrat je treba seveda tudi operaciji, ki se vrše popolnoma po kirurških predpisih. Največ bolnikov je z zlomljenimi nogami ali perutnicami.

meraval stopiti v drž. službo in ki je dami silno dvoranih, vendar mlada ženska ni naravnost dolžila nikogar. Letos pa se je vršil v kopališču Hall tennis-turnir in je bilo pri tej priliki nekemu championu ukradenih iz površnika 800 kron. To pot se je poizvedovalo in sum je letel na omenjenega mladega dunajskega aristokrata in drž. uradnika. Državno pravdnštvo v Steyru se je telegrafično obrnilo na dunajsko policijo po poizvedbe o mladem možu. Takoj se je policija spomnila pritožbe one dame in bilo je skoro brezdvomno, da je tat tisti aristokrat. Izvršila se je hišna preiskava, ki je pa le dognela, da je mladenič docela zadolžen. Sedaj se vrši prav tajna preiskava, aristokrata pa policija nadzoruje.

Dovolj berila. Srbski kralj Peter je naročil švicarskemu uradu za izrezovanje čašopisov v Ženevi, naj mu zbere vse, kar se je pisalo o njem ob nastopu vlade in o predidajočih dogodkih v Beogradu. Pisarna »Argus« je ravnokar naročilo izvršila ter izločila v oknu neke ženevske knjigarnice tozadevno zbirko. Okoli 20 000 člankov iz raznih čašopisov je umetniško urejenih v petih velikih knjigah. Ako bo kralj Peter vse prečital za svoje vlade, bo še vladal prav dolgo.

— „Popotnik“ ima v št. 11. sledečo vsebino: 1. Fr. Hubad: Kranjski pristaši formalnih stopenj in njih kritik. 2. Viktor Bežek: Razvijajoča, upodabljajoča metoda v službi »ma terinske šole« in otroškega vrta. 3. I. Šega: Preinova učiteljskih v Avstriji 4 I Šega: Pedagoški utrinki. 5. Književno poročilo. 6. Razgled. Listek — Pedagoški paberki.

Dunaj 23. novembra. V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da so dnevi državnozbornskega zasedanja šteti in da pojde parlament že 12. decembra na božične počitnice.

Dunaj 23. novembra. Danes bi se bila morala začeti predavanja na svobodnem italijanskem vseučilišču v Inomostu. Vlada je, boječ se demonstracij in izgrediv, sklicala vse polno orožnikov v Inomost, danes pa je sploh prepovedala ta predavanja.

Budimpešta 23. novembra. Podpredsednik poslanske zbornice Daniel je odstopil. Veliko senzacijo je vzbudilo dejstvo, da je grof Zichy odstopil od predsedstva klerikalne stranke in da hoče odstopiti tudi podpredsednik Rakovszky.

Budimpešta 23. novembra. V liberalni stranki se zatrjuje, da začne Tisza še ta teden naj-energičnejši boj proti obstrukciji.

Dobre domače zdravilo. Med domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolečine olajšujoče in odvrtačoče mazanje pri prehlajenju itd. zavzema v laboratoriju Richter jeve lekarne v Pragi izdelano **LINIMENT. CAPSICI COMP.** s sidrom prvo mesto. Cena je nizka: 80 h., K 1.40 in K 2.— steklenica. Vsaka steklenica se nahaja v elegantni skatli in jo je spoznati po znanem sidru.

Borzna poročila

Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 21. novembra 1903.

Naložbeni papirji.

	Dinar	Blago
100 % majeva renta	100.45	100.65
100 % srebrna renta	100.30	100.50
100 % avstr. krona renta	100.50	100.70
100 % zlata	120.45	120.65
100 % ogrska krona	98.30	98.50
100 % zlata	118.60	118.80
100 % posojilo dežele Kranjske	99.25	100.25
100 % posojilo mesta Spiljeta	100.—	—
100 % bos. herc. žel. pos. 1902	100.45	101.40
100 % češka dež. banka k. o.	100.—	100.15
100 % z. o.	99.60	100.50
100 % zast. pis. gal. d. hip. b.	101.35	102.35
100 % pešt. kom. k. o. z.	101.—	102.—
100 % pr.	106.—	107.—
100 % zast. pis. Innerst. hr.	101.—	102.—
100 % ogr. centr.	98.—	99.—
100 % doletne hranilnice	100.20	101.20
100 % zast. pis. ogr. hip. b.	100.—	101.—
100 % obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100.—	101.—
100 % češke ind. banke	100.25	101.25
100 % prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.50	—
100 % dolenskih železnic	99.50	100.35
100 % juž. žel. kup. 1/2	304.50	306.50
100 % av. pos. za žel. p. o.	100.65	—

Srečke.

Srečke od leta 1854.

1854. 169.— 173.—

1860. 186.— 187.50

1884. 284.— 288.—

1884. 184.85 185.85

1884. 296.— 300.—

1884. 289.— 292.—

1884. 266.— 272.—

1884. 90.— 93.—

1884. 143.60 144.60

1884. 18.80 19.80

1884. 473.— 482.—

1884. 82.— 87.—

1884. 80.— 82.50

1884. 71.— 75.—

1884. 53.25 54.25

1884. 26.65 27.65

1884. 66.50 68.—

1884. 79.— 82.—

1884. 50.— 51.—

1884. 87.50 88.50

1884. 667.25 668.25

1884. 1619.— 1629.—

1884. 674.— 675.—

1884. 741.50 742.50

1884. 261.50 263.—

1884. 697.— 707.—

1884. 399.— 410.—

1884. 1841.— 1851.—

1884. 478.— 479.—

1884. 392.— 396.—

1884. 376.50 377.50

1884. 145.— 149.—

1884. 11.35 11.39

1884. 19.06 19.08

1884. 23.44 23.53

1884. 23.93 24.03

1884. 117.12 117.32

1884. 95.20 95.40

1884. 253.12 254.12

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

1884. 4.84 5.—

Izvrstna fina (11-288)

vina v buteljah

se dobé v trgovini

Edmund Kavčič

Ljubljana, Prešernove ulice.

Alojzij Luznik

na Vrhniki pri Ljubljani

preskrbuje dobre

harmonije doma-

čega in ameriškega

sestava, kakor tudi

gasovirje, pla-

nine in pisalne

stroje. — Daje se

tudi na obroke.

Ceniki na zahtevanje

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

29 brezplačno. 1294

Trgovski pomočnik

železninar in špeceerist se takoj sprejme.

Naslov pove upravništvo „Slov.

Naroda“.

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

(3061-2)

V slovenskih deželah novovpeljani

zavarovalni zavod sprejme

spretno (3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)

(3037-2)